

**Pozměňovací návrh poslance Lukáše Pletichy
k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci
práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

I. K části páté čl. VI – změna antidiskriminačního zákona

1. Čl. IV. zní:

„Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění zákona č. 89/2012 Sb. a zákona č. 332/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 10 odstavec 2 zní:

„(2) Veřejný ochránce práv se může u soudu domáhat upuštění od diskriminace a nápravy závadného stavu, pokud při své činnosti podle zvláštního právního předpisu³⁾ zjistí, že došlo k porušení práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení nebo k diskriminaci, které by se mohly dotknout většího nebo neurčitého počtu osob anebo by jimi mohl být vážně ohrožen veřejný zájem, a pokud se nápravy nepodaří dosáhnout využitím jeho oprávnění podle zvláštního právního předpisu³⁾.

³⁾Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů

2. V § 10 se odstavec 3 zrušuje.“

Odůvodnění:

Podobně jako u návrhu Ústavnímu soudu se navrhuje zdůraznit subsidiarita zvláštního oprávnění k podání žaloby ve veřejném zájmu (actio popularis) ve věcech diskriminace. Veřejný ochránce práv k němu přikročí až poté, co v konkrétním šetření, výzkumu či v jiné činnosti v oblasti diskriminace na základě zákona o Veřejném ochránci práv zjistí systémový problém porušování práva na rovné zacházení či zákazu diskriminace, který bude dopadat na větší či neurčitý počet osob či bude jinak ohrožovat veřejný zájem na rovném zacházení a nediskriminaci, a nedosáhne nápravy svými stávajícími postupy, tj. především upozorněním odpovědného subjektu na problém a doporučením vhodných postupů, jak ukončit diskriminační jednání a zabránit mu do budoucna. Při tom je nutno mít na paměti, že ochránce sám nemá žádná oprávnění k autoritativnímu vynucování svých závěrů vůči veřejnoprávním či soukromým osobám a novelou je ani nezíská. Bude tedy nadále moci pouze doporučovat řešení. Pokud jej diskriminující subjekt nevyslyší, bude jediným rozhodujícím orgánem nadále soud v civilním či správním řízení podle stávajících procesních předpisů. Ochránce bude pouze veřejným žalobcem místo samotné oběti diskriminace. Zákon mu přitom v souladu s principy jeho postupů uloží, aby primárně postupoval svými stávajícími neformálními a neautoritativními postupy a teprve pokud ony selžou, měl by se v zájmu ukončení diskriminace a zajištění práva na rovné zacházení obrátit na soud. Primárně neformální a neautoritativní postup ochránce založený na pověsti jeho osoby a instituce tak zůstane plně zachován.

Je zároveň z legislativně-technického hlediska nahrazován celý článek, neboť mezitím došlo k novelizaci antidiskriminačního zákona zákonem č. 332/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s účinností od 1.7.2015.